

VÆRKTØJ:

Samtaler mellem mange

Hvordan laver du samtaler mellem mange?

Hvorfor – hvad skal du opnå?

Mange offentlige systemer har et ønske om at sætte borgerne, politikere, embedsmænd/kvinder og fagprofessionelle sammen for at samskabe fremtiden. Ønsket er at nå ud til mange på en gang, give stemme til en bred skare af borgere og samtidig skabe et synligt event, der markerer sagens vigtighed og mobiliserer og udvikler ejerskab. Her kan metoden At borgerdesigne også bruges, for et meningsfuldt udbytte fordrer, at du er god til at designe et forløb af samtaler mellem mange, hvor den ene samtale bygger oven på den næste. På den måde når I i fællesskab frem til velunderbyggede indsigter i den sag, der er i fokus og hører ikke kun enkelte borgers stemmer på et borgermøde. Forløbet kan være indledende samtalesaloner, derefter borgermøder, hvor I kvalificerer indsigterne og endelig strategiske workshops, hvor I afleverer Mulighedsrum.

Hvornår i processen?

Behovet for samtaler med mange vil sandsynligvis udspringe af en forandring på vej i et område, en organisation, eller tage afsæt i et ønske om at høre borgernes mening om en sag. Du skal designe den samlede proces og overveje, hvem der skal involveres, så hvert skridt, du tager, bidrager til at skabe mere værdi. Det kræver samtaler i forskellige former og med forskelligt antal samtalepartnere. Den samlede proces skal ikke strække sig over mere end 2-4 måneder, for så mister I momentum.

Hvad skal der ske?

Du starter med at gå rundt i problemet og samle de mange perspektiver. Der kan ske gennem et antal - få eller mange – samtalsaloner inspireret af <http://borgerlyst.dk>. Salonerne er undersøgende og ikke besluttende, og dine data herfra bearbejder du til indsigter, som du bringer videre. Antallet af saloner kan være forskelligt og bestemmes i samarbejde med en arbejdsgruppe eller styregruppe.

Samtalsalonerne kan lægge op til et borgermøde, som du kan planlægge, som var det en fælles tolkning. Det vil sige som en kvalificering og videreudvikling af de indsigter, der allerede er skabt. Du eller arbejdsgruppen kan ikke alene "tænke" jer frem til det, der rører sig hos dem, der er tæt på sagen eller problemet, der skal undersøges. Derfor er det afgørende at bygge op nedefra og involvere og samtidig mobilisere de personer, som er berørte, og som også bliver en del af den fremtidige løsning.

Efter samtalsaloner og borgermøder er der nye indsigter, som skal formuleres som mulighedsrum og bringes videre til den strategiske ledelse. Det kan ske via strategiske workshops, som hører hjemme i exit-delen af Borgerdesignprocessen.

Samtaler mellem mange kræver god planlægning. Hav fokus på design, fordi designet involverer og synliggør de spørgsmål man kan/skal drøfte, hvilke valg deltagerne skal træffe - om nogen. Tænk samtidig i at tage deltagerne i hånden, så de har de informationer, de skal bruge. Tænk på gruppesammensætninger, så deltagerne føler sig velkomne og sørg for, at der er skabt lejlighed til også at dele viden eller stille spørgsmål til beslutningstagere.

Hvem og hvor mange skal med?

Uanset om du planlægger samtaler med 20 eller 200 deltagere, skal du gøre dig de samme overvejelser i din planlægning. Du skal arbejde på at balancere repræsentationen i samtalerne og overveje hvem og hvor mange, der skal inviteres. Du skal samle de mange perspektiver i forhold til interesse, holdninger, ejerskab, ekspertviden og fagligheder. Og du må ikke stoppe, før I har spurgt jer selv tilpas nok gange, om alle er med. Uanset om du planlægger en samtalsalon, borgermøde eller workshop vil det ofte være en god ide at sikre dig, at dem, du gerne vil have med, har set invitationen. Vær særlig opmærksom på borgermøder, hvor invitationerne ofte er offentlige på sociale medier eller dagspressen – det kan ske, at de bliver overset.

Hvem skal du samarbejde med?

Samtaler med mange kan du ikke gøre alene. Der vil være brug for hjælpere og samarbejdspartnere både før, under og efter, hvad enten det er en samtalsalon eller et borgermøde. Eksempler på opgaver vil næsten stå i kø, da samtaler med mange grundigt skal forberedes. Deltagerne skal primes, der skal tænkes i opsamling, efterfølgende renskrivning og kondensering samt beslutningsprocesser med drøftelser af hvad, der skal arbejdes videre med og eventuelt tages med videre til næste samtale.

Det er vigtigt, at du arbejder på at sikre ejerskab og skabe relationer i den kreds, du samarbejder med. De kommer fra forskellige sektorer og kender ikke nødvendigvis hinanden. Derfor involverer du dem i den løbende planlægning og inddrager dem i beslutninger. Alle parter, både borgere, beslutningstagere og fagprofessionelle er potentielle samarbejdspartnere. Det handler om at afgrænse og skabe relevans for den, du samarbejder med. Fællesskab og ejerskab har en kæmpe betydning for, hvordan det lykkes at skabe værdi i samtalen. Del løbende dine overvejelser med relevante partnere og koordinér med dem, så de tager ejerskab for samtalen.

VÆRKTØJ:

Samtaler mellem mange

Hvordan laver du samtaler mellem mange?

Hvordan bliver samtaler mellem mange gode?

Sørg for at samtalerne bliver en god oplevelse for alle. Derfor er det vigtigt at gennemtænke og planlægge, hvordan du vil informere og inddrage de forskellige aktører, da de ikke nødvendigvis har de samme behov – borgere, embedsmænd, politikere og fagprofessionelle skal hjælpes til at kunne mødes i en ligeværdig samtale. Politikere skal måske vide, at deres rolle er at lytte og stille spørgsmål, og borgerne skal vide, at de ikke kan forvente, at politikerne eller embedsmænd giver løfter på dagen.

Hvordan bliver samtaler mellem mange en udfordring?

Hvis du ikke får stillet spørgsmål, så de involverede kommer til at tænke og bliver udfordret i deres vanetænkning, kan samtalerne gå i stå eller blive uinteressante. Du bør tage højde for, om der er konfliktfyldt viden, som skal frem i lyset, så der kan komme en konstruktiv dialog mellem modsatrettede holdninger og interesser. Vi kan simpelthen lukke af, hvis der er særlige temaer, som gør os urolige for fremtiden, og det kan være en hjælp at tage højde for uroen ved at informere og dele viden.

Samtalerne kan også blive dårlige, hvis du ikke får fat i de rette deltagere. Eksempelvis kan det være svært at få unge til at deltage. Det kan også være, at du har et ønske om at få andre end "de sædvanligt aktive" til at deltage. Der er flere greb, som kan afhjælpe udfordringerne. Drik kaffe med dem, der repræsenterer de borgere, du vil have fat i. Brug telefonen, tag ud og besøg dem, du vil involvere, brug lokalrådets viden til at invitere borgere, som ikke er så synlige, med. Vær kreativ, åben, modig og inviterende i din tilgang. Inddrag og bed om hjælp.

Tilhørende materialer og skabeloner:

- [Drejbog til borgermøde](#)
- [Eksempel på drejbog til borgermøde](#)
- [Drejbog til samtalesalon](#)
- [Eksempel på drejbog til samtalesalon](#)